

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 14, Nummer 1
Januari-februari-maart 2008
Afgiftekantoor: 8560 Wevelgem 1

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1
3/5721

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Uit de Brieven Van Inge: Wel en Wee	2
De Taporiwering; een vierluik. Deel 1: de educatieve werking	8
Haal Je Agenda Boven	15
Praktische informatie	16

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (I)

Vrijdag 7 december

Vandaag had ik in de namiddag ook nog jaarvergadering met Kathy, mijn collega-dokter, om het voorbije jaar te evalueren en de planning en een nieuwe begroting voor 2008 op te maken. 't Was een heel intense vergadering van vier uur lang, met veel gegevens, veel akkoorden en vooral veel goesting om het volgende jaar nog beter te doen dan dit jaar. Kathy heeft haar echt heel snel ingewerkt en op heel korte termijn geliefd gemaakt bij de patiënten. 'k Hoop echt dat ze lang zal blijven. Tussen Kerst en Nieuwjaar hebben we dan de algemene vergadering van Taporì en ons deelverslag is al klaar.

Dinsdag 18 december

Vele groetjes in alle kerstdrukke. Voor ons kwartet moet ik 'maar' 10 verkleedtenues klaar krijgen tussen donderdag en zaterdag: van "engel met trompet" naar 'koning Balthazar', "kindje in pyjama", arm meisje in indigenatenuë, en vijf danstenues voor het optreden van zaterdag (typische klederdracht van Ecuador)... en dan zou ik nog het "rode hemdje en zwarte turnpak" van Lien vergeten voor het optreden van de turnles. Het is een gekte, maar eigenlijk vind ik het wel echt plezant en genieten van de optredens doe ik zeker. Dus, 't is met plezier.

Oudejaarsdag 31 december

't is hier een rustige oudejaarsavond. Nadat we met heel de familie een

varken geslacht, versneden, geroosterd, gebakken, en opgegeten hebben (of toch bijna helemaal) met zo'n 60 man. Ge zoudt van minder moe zijn.

Zondag 6 januari 2008

Vandaag is het ook de verjaardag van Anahi, het dochttertje van Margarita. Ze wordt drie jaar. Ik zal die dag, 6 januari 2005, niet snel vergeten: vol diepe emoties, verwarring, pijn en verdriet. Ik zie ze daar nog liggen in de couveuse: 1900 gram, naar adem snakken, zonder naam, twee keer ademhalingsstilstand en toch willen leven... met als grote vraag: wie heeft haar gewild en wie zal haar graag zien. Als je dan hiernaast de foto's ziet die we deze Kerstmis van haar namen, dan mogen we toch wel blij, dankbaar en gelukkig zijn: een pientere flinke meid. Het zijn al deze herinneringen en gebeurtenissen die ons de courage geven om verder te gaan.

Morgen begin ik de consultaties in Taporì voor dit jaar, alhoewel ik woensdag, toen ik er was om samen met Ivonne alle praktische kanten van haar werk in de wachtzaal te regelen en te bespreken, ook al twee patiëntjes zag: een kindje met handicap met een bronchitis en het pasgeboren zoontje van Liset, de oudste dochter van Isabel die tot nu toe op de achterzijde van de Vogel van papier staat : 15 jaar en al mama naar eigen zeggen uit weerwraak tegenover haar eigen vader die van huis weg was en hen (haar moeder, zichzelf en haar zussen) in velerlei zin mishan-

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (2)

delde. 't Kindje zelf is een kerst-kindje geworden. Tot nu toe alles goed maar hoe lang zal het duren voor ze weer met haar voeten op de grond zal staan.

Zondag 13 januari ...'en toen waren ze nog met?????'

't Is hier precies het liedje van de tien negerkes waar er altijd eentje minder was. Hier is het omgekeerd: er is er altijd eentje méér... met windpokken: eerst Amelie en 14 dagen later op vrijdagavond Sarah, Elisa sloot dan aan op zaterdagvoormiddag en vandaag is het de beurt aan Lientje... Morgen zullen er dus drie Diazkes minder naar school gaan en mag Amelie er alleen naartoe.

Het idee bevalt haar helemaal niet en ze komt om de vijf minuten af met nieuwe redenen waarom ze ook thuis zou mogen, kunnen of moeten blijven.

De foto die tot nu toe op de laatste bladzijde van de Vogel van Papier staat, mag er de volgende keer misschien voor de laatste keer in, met ernaast één van de twee foto's van Liset met haar pasgeboren baby. Ze is vijftien jaar en beviel op 23 december van haar eerste kindje. "Moeder en kind stellen het goed" en tot nu toe is alles rozengeur en maneschijn. De baby is "erkend" door de vader, wat wil zeggen dat hij zijn achternaam geeft, maar voor de rest niets. Liset studeert in het derde middelbaar en zal binnen enkele weken opnieuw

naar school gaan. De baby zal bij señora Isabel, van het winkeltje, blijven. Laat ons hopen dat alles verder goed verloopt... Zo zie je maar... weer een kerstkindje...

Derlis is een jongentje van 1 jaar en zeven maanden oud, met matige hersenverlamming door een moeilijke en slecht opgevangen geboorte in de materniteit. Vanaf de leeftijd van vier maanden oud komt hij naar Taporí, soms nog wat onregelmatig, maar het aanvaardingsproces van zijn mama geraakt op gang en we zijn op goede weg. Sinds vorige week kunnen we jammer genoeg al niet meer zeggen dat hij onze kleinste patiënt is. Ik opende een nieuwe fiche voor een jongentje van drie maanden oud, ook met hersenverlamming.

Ik ben deze week voor het Instituut voor Levende Talen uit Leuven eindelijk begonnen met nazicht en eventueel betere vertaling van het lexicon voor geneeskundestudenten die naar Latijns-Amerika op stage komen. 'k Ben ondertussen klaar met de letter A en B (in totaal ongeveer 60 bladzijden van de 350). In Taporí gaat het goed, en zeker in de consultatie. Nu Ivonne meehelpt in de wachtzaal is het echt weer aangenaam om consultatie te doen: de patiëntenlijst wordt opgemaakt, afspraken worden gemaakt, geen onderbrekingen meer tijdens de consultatie, aangename sfeer in de wachtzaal met DVD (o.a. tiktak en video's met verschillende thema's rond gezondheidsvoorlichting en opvoeding). Eigenlijk was het

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (3)

gekkenwerk: alles alleen en daarom dringt het gelukkige gevoel nu Ivonne meehelpt nog veelmeer door. We zijn ook bezig met een foldertje over Taporí. De proefdruk is bijna klaar. Eenmaal de definitieve digitale versie klaar is, stuur ik die door. Al lijkt het op zich niet belangrijk, toch is het een teken dat de mensen zelf hier meer het roer in handen nemen. Het foldertje zal dienen als "presentatiekaartje" bij andere hulpinstellingen, maar ook bij instanties (openbare of private) en personen die Taporí van hieruit ook willen en kunnen ondersteunen. Goed hél!

Dinsdag 15 januari: "rustig aan....."

Ik ben van dienst in Taporí. Vandaag 19 patiënten gezien en zonder stoppen bezig geweest van 7.30 tot 16.30: lange consultaties met veel zwangerschapscontroles en familieplanning wat op zich wel mooi is, maar als je daarbij rekening houdt dat er drie, ja drie maar liefst pas 15 jaar oud zijn, dan is het toch wel even slikken geblazen. Binnen vijf jaar kan ik zelf dus best ook oma zijn. Bij een meisje van 15 jaar, vijf maanden geleden bevallen, een spiraaltje steken; een ander meisje, kind nog, in verwachting zonder enige droom of vooruitzicht.

Ge zoudt serieus vragen stellen bij ons programma "familieplanning" en de voorlichting op school, maar blijkt bij nader toezien dat het helemaal niet te maken heeft met kennis en zelfs ook niet met het vertrouwen en het nabij zijn van een gezondheidsdienst (want net zij zijn "kind aan

huis" in Taporí maar enerzijds blijft het een heel sterk cultureel bepaald gegeven en anderzijds is het een "tegenreactie" tegenover de leegte zonder enig vooruitzicht waarin ze leven: geen projecties, geen mooie toekomstdromen, geen verlangens: alleen maar gewoon de dag leven en ondergaan. En dan maar de oren spitzen als we luisteren naar bvb. Europeanen, Belgen die beweren dat ze zelf wat meer zoals de mensen uit de 'warme' landen zouden moeten leven: gewoon dag voor dag, zonder al te veel vooruit te zien - best gemakkelijk als je toch verzekerd bent van een inkomen! - maar té leeg is ook iets... en dan staan we daar met weer een nieuwe tiener in verwachting... 't Was een moeilijke consultatie, met veel verborgen emoties, jammer genoeg meestal niet de mooie gevoelens die je bij een eerste zwangerschapscontrole en het horen van de harttoontjes zou mogen verwachten.

Maar dan zijn er weer van die opkickers... zoals op het einde van de dag toen ik een zak vol met avocado's kreeg, zeker wel 20, van een man van 60 die ik twee maanden geleden voor het eerst op consultatie had. Hij leek heel nerveus en na enig polsen kwam een familiedrama naar boven: één van zijn kleindochters, 14 jaar oud, was ontvoerd ten oosten van Quito, en ze wisten al een maand lang helemaal niets van haar. De politie deed niets, tenzij ze geld op tafel legden. Wetende dat het arme boeren zijn die de velden van een haciënda-eigenaar bewerken en conciërge zijn... dus eigenlijk eigendom van die haciënda-baas zijn... (ooit al Huasipungo gele-

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (4)

zen ???)... 't Werd een goed gesprek. De volgende week zag ik hem opnieuw, al iets rustiger, maar nog altijd zonder nieuws, en bij verder praten kwam ook uit dat hij aan het leren lezen en schrijven was, en ook rekenles kreeg omdat hij van zijn bazen nieuwe verantwoordelijkheden zou krijgen. In een maand tijd, met vier uur les op zaterdag van een autoritaire ingehuurde leraar, zou hij dat alles moeten kunnen en dat bracht extra druk mee. Ik vertelde toen over het schooltje in Taporí. De volgende week kwam hij terug, buiten de consultatie, met een opgefleurd gezicht: "Ze hebben mijn kleindochter teruggevonden en zij is nu in het ziekenhuis", verkracht, onder de drugs op basis van kruiden die hier veel gebruikt worden in de Amazone, helemaal weg nog, maar wel terug". Nu zag ik hem vorige dinsdagnamiddag terug na de consultatie. Hij was aan het praten met Carmita en ik hoorde hem net vragen: "En wat moet ik dan meebrengen vanavond"... Hij kwam zich inschrijven in de avondschool en zou een potlood, een klein schrift met lijnen en een gom meebrengen... 't Sloeg aan mijn hart en 'k was echt zo blij en zei hem dat het voor mij een grote eer zou zijn om hem zijn diploma te mogen geven en hem dat potske dat ze hier op het hoofd van de afgestudeerde leerlingen zetten (zoals de universiteitsstudenten in de films in de lucht gooien, maar ik weet de naam niet) zou mogen aanbieden. 't Was een mooi moment en zo hebben we een nieuwe leerling... En vandaag kreeg ik die ganse zak met avocado's... en van iemand anders een kiloetje rijst... Wie kan dat in België zeggen: als arts 9 uur consultaties houden en eindigen met een man van 60 die naar de avondschool komt om te leren lezen, rekenen en schrijven! Dit is

mijn ontwikkelingsSAMENwerking.

En vandaag ook nog in de consultatie het bezoek van een doofstom madammeke met wie toch enige communicatie mogelijk is door liplezen en heel uitdrukkelijk praten. Ze is getrouwd met een doofstomme man en samen hebben ze een kindje van drie jaar oud, ook doofstom... en nu nog een baby'tje van 3 maanden oud, hoogst waarschijnlijk ook doofstom. In België houdt men het niet voor mogelijk dat ik hier "hoogstwaarschijnlijk" schrijf, zeker niet met de hoortest die Kind en Gezin doet bij alle pasgeborenen... maar de omstandigheden zijn hier anders... en we hebben wat meer tijd en ook centjes nodig. Kunt ge u de consultatie voorstellen en vooral een Inge die met handen en voeten, en vooral veel beeldmateriaal en geschreven woorden alles probeert aan elkaar te knopen? Nu moet je weten dat ze het echt heel goed stellen en daarenboven ongelooflijk genieten van mensen die hen aanvaarden, respecteren en graag zien. Dat vrouwke is leergierig tot en met en deze keer was het vaccinatiebeurt voor de baby. Ondertussen speelde de andere kleine met een speelgoedokterstas die op het tapijt staat... Na enig zoeken en doen kwam hij met de stethoscoop in zijn oren naar zijn moeder en plaatste die op haar hart... om het te horen!

Maandag 21 januari: "groetjes...."

Een wat onrustig weekend met zorgen en verzorgen achter de rug en dus niet zoveel courage om veel te schrijven. Blijkbaar heeft gans de familie van Saulo zich voorgenomen om ziek te

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (5)

worden, soms zelfs met serieuze of rare klachten... en "den docteur van wacht" heeft mogen draaien. Ook Amelie is nog helemaal niet in hare draai: nu opnieuw een keelontsteking en helemaal geen goesting om te eten en zo mager als ze al was. Dus zorgen en verzorgen... hopelijk komt er snel weer rust ten huize van de Diazkes.

Voor de rest nochtans een goede werkweek achter de rug: veel consultaties en veel mensen geholpen (o.a. een nieuw kindje met hersenverlamming, vier maanden oud, en de ouders, een jong en goed koppelke, in volle "ontwakings- en confrontatieproces", en dan ook nog een meisje van 16 jaar: vierde (gewenste) zwangerschap, waarbij de vorige drie zwangerschappen ontaarden in spontane miskramen en we nu bij de vierde zwangerschap een "mola" (een "gezwel" met alle symptomen van zwangerschap doch zonder embryo en dat kan ontaarden in kanker) moesten vaststellen. Dan woensdag het artikel afgewerkt en donderdag veel prutswerkskes voor den unief gedaan. Vrijdag naar Otavalo en Quiroga waar ik gewerkt heb met de twee studenten die ik moet opvolgen: goede vergaderingen en appreciatie voor mijn inzet... dus met goed gevoel teruggekeerd. Zaterdag werkte ik nog verder aan het lexicon voor het Instituut voor Levende Talen in Leuven en de letter C is er ook al bijna door.

Ik stuur in bijlage nog een artikel mee, een samenvatting van mijn thesis van de maestria met als onder-

werp " de houding van ouders van kinderen met handicap en de mogelijke inbreng van een gezondheidscentrum". Uiteraard denken wij hierbij in het achterhoofd aan bvb. Een centrum zoals Tapori. Het artikel zal verschijnen in een twejaarlijks tijdschrift van het Instituut van Volksgezondheid waarin verscheidene thema's rond volksgezondheid aan bod komen.

En dan nog even kijken naar de toekomst. Ik loop nog met twee ideeën rond.

Ik zou graag een uitgebreid studie-werk maken over "handicap en de organisatie van de gezondheidszorg" hier in Quito en eventueel ruimer (geografisch gezien). Dit zou eerst een beschrijvend deel inhouden en daarna, op basis van die beschrijving ook voorstellen naar verbetering toe. Dit betekent: samenwerken met verscheidene openbare instanties, zowel op lokaal als op nationaal vlak (Nationale Raad voor mensen met een handicap, Ministerie van Volksgezondheid, Ministerie van Sociaal Welzijn, Ministerie van Onderwijs, en de gezondheidsinstellingen (privaat en openbare) die mensen met een handicap, al dan niet naar behoren, ten dienste staan. Het plan zit al lang in mijn hoofd, maar ik krijg het onderzoeksprotocol niet uitgeschreven. Dit protocol houdt ook de financiering hiervoor in. Ik zal het voorstel indienen ofwel bij Memisa, of bij Alumni, of ook contact leggen met Handicap International.... Veel ideeën dus, maar geen tijd om die uit te voeren.

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (6)

Een tweede idee ligt bij "onderzoek rond sociale zekerheid": actief en wetenschappelijk zoeken naar "alternatieve solidaire systemen binnen de gezondheidszorg", vooral op lokaal vlak. Ook hiervoor moet een protocol uitgeschreven worden, ongeveer in dezelfde zin.

De bedoeling van beide werken is echt vooruit te geraken, en niet, zoals met veel "consultorias", alleen maar de hoop papier met enkele centimeters doen aangroeien, zonder dat er iets mee gedaan wordt. En het is ook duidelijk de bedoeling om het niet alleen bij het lokale actief zijn te houden, maar vanuit kleinschalige initiatieven grotere voorstellen naar de politici en mensen hogerop te doen.

Om die protocollen te kunnen uitschrijven, heb ik tijd nodig, en die protocollen zijn nodig om financiering te vinden: daar gaan we dan.

Voilà, Amelietje is aan het slapen en ik ga nog de rest van een "proefwerk" van mijn studenten corrigeren. 't Schijnt dat ik een strenge verbeteraar ben maar 't kan me niet schelen, zeker niet als ik zie dat ze zich helemaal niet ingespannen hebben en soms zelfs gewoon een antwoord uit het internet ge"copiepast" hebben... En als ze de test met twee gemaakt hebben of de één heeft afgekeken van de ander en stom genoeg zelfs letterlijk overgeschreven, dan geef ik punten op wat er staat en verdeel ik die over

de twee werken, voor elk gelijk... Zo heb ik snel komaf gemaakt met die praktijken.

Dinsdag 29 januari: 'eventjes terug .....

Ondertussen zit er hier al weer "een dagje consultatie" op, met als blijvende en groeiende bekommernis het altijd maar toenemend aantal jonge meisjes dat zwanger is, 15 - 16 jaar lijkt heel gewoon, meestal toch wel onverwacht en eigenlijk niet gewild, terwijl ze wel toch alles over voorbehoedsmiddelen weten, maar blijkbaar de stap om ze te gebruiken niet zetten. Gelukkig zien we wel dat een aantal "tapori-kinderen", de jonge gastjes die van kleins af meegroeiden met Taporì, zoals bijvoorbeeld de kinderen van Rosita, er wel langer mee wachten. Maar toch, we zullen eens goed moeten nadenken en met hen overleggen over wat en hoe we hier kunnen helpen. Verder zijn er ook weer een aantal nieuwe "ondervoede" baby's, meestal tussen de zes maanden en anderhalf jaar, en het zijn meestal ook weer 'nieuwe' patiëntjes... Blijkbaar mogen we het koord niet slap laten hangen rond educatie ivm voeding en hygiëne... 't Is wel triest te moeten vaststellen hoe we altijd maar nieuwe mensen in de miserie leren kennen. Ik hoop telkenmale alleen maar dat we hen na verloop van tijd toch wat beternis kunnen geven...

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL

Het verhaal, geschreven door Carmita, Yvonne, Janeth en Edison en vertaald door Inge.

"ONS LEVEN IN TAPORI" ... OF MISSCHIEN "TAPORI IN ONS LEVEN"

Het gebeurt zo vaak dat de kinderen ons vragen: "Juffrouw, wat betekent 'Tapori'? Het woord 'Tapori' zou je op duizend manieren kunnen uitleggen ... maar het komt er eigenlijk niet op aan. Waar het op aan komt, is hen en jullie uitleggen wat onze 'taporibibliotheek' betekent. Het is immers niet nodig om de betekenis van het woord op zich te kennen. Het belangrijkste is dit woord te 'beleven'. Een appel is immers ook niet lekker omdat hij 'appel' heet, maar wel door de smaak die hij heeft. In ons dagelijks doen en laten gaat het er wel om meer en beter 'vrienden' zijn van diegenen die beroep doen op onze diensten". Dit is onze dagelijkse drijfveer.

POMASQUI:

Ten noorden van Quito, de hoofdstad van Ecuador, is er een klein stadje, Pomasqui genaamd, ongeveer 23000 inwoners. Rondom zijn er hoge bergen, ... droog en kaal, en van zuid naar noord loopt er een riviervallei door, dat heden ten dage wel heel erg vervuild is. Het is een droge zanderige streek en de steengroeven hebben er grote milieuschade veroorzaakt. Maar desondanks zijn er nog stukjes grond bewerkbaar voor landbouw en zijn er mooie plekjes te vinden.

Omdat Pomasqui op korte afstand van de hoofdstad ligt, trekken vele mensen tijdens de dag ernaartoe om er te werken of naar school te gaan en komen ze pas 's avonds terug. Er is ook veel beweging tijdens de dag omdat het een doorgangstadje is langs waar alle mensen die van het noordwesten van Ecuador komen doorheen moeten. Daarenboven mogen we niet vergeten dat Pomasqui ongeveer op tien minuutjes afstand ligt van het

"Midden van de Wereld", een belangrijke toeristische trekpleister voor het ganse land.

Al bij al is het een stadje waar bijna iedereen iedereen kent. De families die er al generaties lang wonen houden er de feesten en religieuze tradities in ere, waardoor het sociale leven heel uitbundig en actief is.

In deze omgeving moet je je onze bibliotheek voorstellen: in het midden van een stadje waar een familiale en vriendelijke sfeer heerst. We kennen alle kinderen die dag na dag naar de bibliotheek komen en situeren hen ook in hun familie. Doordat het stadje zo klein is, kennen we hun leefomgeving ... en dat is goed.

DE GESCHIEDENIS VAN ONZE BIBLIOTHEEK:

Schrijven over onze Tapori-bibliotheek is precies "de stilte breken". Het bezielt immers ons dagelijks werk met de kinderen... en eerlijk waar, het is een goede mentale oefening waarbij we alle registers moesten opentrekken van alle mooie jaren waarin we dag na dag de deuren van de bibliotheek openden. Het gaat nochtans over een werk van dertien jaar dat neergeschreven staat in de herinnering van honderden, of zijn het er duizenden, kinderen die samen met andere kinderen bij ons hun huiswerk komen maken: kinderen uit heel verschillende scholen en heel verschillende gezinnen... maar ze kwamen naar hier om verder voor altijd vrienden te zijn.

Om de start van onze bibliotheek beter te

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (2)

begrijpen moeten we teruggaan naar het werk van onze "compañera" Inge. Toen zij hier als dokter kwam, begon Taporí in de hoedanigheid van een huisartstentpraktijk. Maar al snel groeit de idee om ook een kleine bibliotheek op te starten... dit terwijl ze de wonden aan de voet van Matute, een jongen die in Zambiza woont, hechtte. Inge had in Brussel in de Marollen de Beweging ATD-Vierde Wereld aan het werk gezien, o.a. met hun ateliers en bibliotheekjes, en hun filosofie sprak wel aan. Gelukkig bleef het daar niet bij en werden twee bibliotheekjes opgestart, eentje in Zambiza en eentje in Pomasqui. Het zouden "ontmoetingsplaatsen voor kinderen" worden. De bibliotheek in Zambiza bestond gedurende een zevental jaren, met als hoogtepunten de vakantiecurssussen. Sinds enkele jaren hield die bibliotheek op te bestaan, niet omwille van problemen, maar wel omdat een andere v.z.w. in Zambiza de kinderen naar hen toe trok... met een middagmaal en computers. Nochtans blijven de kinderen, nu al jongeren of volwassenen met kleine kinderen, die toender-

tijd naar de bibliotheek kwamen, nog altijd goede dag zeggen en met een blik vol verwachting uitzien naar een vriendelijk woord terug.

In Pomasqui gaf de parochiepriester ons een klein lokaal in het gerestaureerde parochiecentrum, een mooi oud koloniaal gebouw. Wat boeken, potloden en knutselgerief, enkele muurschilderijen en wat meubeltjes maakten de plek "hartelijk". En Carmita Calvachi nam de leiding. Zij woont al gans haar leven in Pomasqui... en door haar joviale karakter duurt het niet lang vooraleer alle stoeltjes bezet zijn.

Nooit hadden we het idee om een traditionele bibliotheek op te starten... waar men in stilte naslagwerken inkijkt, teksten met de hand copieert en met de vinger gewezen wordt als er al iets gefluisterd wordt: een bibliotheek waar je als kind dus helemaal geen mooie herinneringen aan hebt. Neen, onze bibliotheek zou een aangename plek worden waar je naartoe gaat om er gewoon te zijn, te spelen en te lezen, en vooral vrienden te maken.

Carmita

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (3)

Carmen Elizabeth – iedereen noemt haar Carmita - woont in Pomasqui, is 45 jaar oud, gehuwd en heeft twee kinderen. Ze volgde hoger onderwijs, behaalde een licentie onderwijs en werkt sinds 1996 in Tapori en is er momenteel vijf uur per dag aanwezig. Ze is er verantwoordelijke voor de bibliotheek en geeft ook les in de avondschoon. Zelf haalt ze als motivatie aan: "anderen kunnen helpen die mij nodig hebben".

In dit eerste lokaaltje zouden we enkele jaren blijven, tot we, vooral uit plaatsgebrek, verhuisden naar ons eigen lokaal dat ruimer en beter aangepast is, en vooral een plek is waar het moeilijk is om weer weg te gaan. Ik denk dat het vooral de "vriendschap" van de kinderen is die jongeren als Daniel en Santiago Segovia en Rocio Amores, vrijwilligers uit Quito, zolang bij ons hielden. Carmita geraakt er al die dertien jaar helemaal niet weg, zo ook Ivonne Enriquez die hier ook al acht jaar "bibliotheekjuf" is. Veel meer dan een bibliothecaris zien de kinderen dag na dag in hen trouwe vrienden.

En dan: de bibliotheek zelf...

Ze bevindt zich in een rustige wijk van het stadje en is heel mooi, ongeveer 50 vierkante meter groot. Er staan enkele lange tafels en een grote ronde tafel. Deze laatste wordt het liefst gebruikt, misschien omdat de jongeren er veel beter kunnen socialiseren... of mooier gezegd meer kunnen spelen en lachen terwijl ze hun huiswerk maken... Hier is niets verboden... behalve wenen... tenzij het van verdriet is.

Hoe de bibliotheek verder beschrijven? Toch wel een beetje moeilijk want ze staat vol met dingen die eigenlijk niet thuishoren in een traditionele bibliotheek. We hebben een groot boekenrek, enerzijds vol met boeken die we kochten en anderzijds ook met boeken die ons geschenken werden... mogelijks omdat deze of gene collectie toch niet meer nuttig of misschien zelfs niet meer bruikbaar was. De beste plek om deze boeken dan achter te laten, dat zijn wij dan. Als anekdote kunnen we jullie vertellen dat we ooit eens zes encyclopedies over "computerwetenschappen" kregen...Echt waar, ze staan nog altijd in ons boekenrek. Ze zien er van buiten heel mooi uit maar de inhoud is van de jaren stillekes, van toen men een computer misschien nog wel aanstak met houtvuur. Het lijkt er wel op het willen aanleren van het gebruik van rooksignalen... terwijl er

al gsm's op de markt zijn. Maar we houden die encyclopedies, want ook die anekdotes leren veel aan onze kinderen...

We hebben ook een kopieermachine, ook al wat verouderd maar ze doet nog heel goed dienst, en een computer, heel modern en nuttig voor administratieve zaken. We kregen onlangs ook nog drie computers waarop de kinderen zullen kunnen oefenen. Deze moeten nog aangesloten worden en hopelijk gebeurt dit snel.

We zeiden al dat hier de meest ongewone zaken te vinden zijn in dozen en laden want op het meest onverwachte moment kan het meest verrassende gebeuren: tekenen, schilderen, knutselen of gewoon spelen. Vandaar dat alles ons ooit te pas komt: papier, tijdschriften, karton, poppen, lege doosjes, borden en lepels. Je vraagt je nu zeker af wat je met "lepels" in een bibliotheek kan doen. Soms bakken we taart als het iemands verjaardag is. Zo zie je maar: alles is bruikbaar. En als je ons vraagt of we ook nagels en een hamer en een schroevendraaier hebben? Ook dat zal je vinden want soms moet er iets opgehangen worden of is de poot van een stoel afgekraakt en moet die dringend hersteld worden... We hebben ook restjes stof, kurk, touw... en, hoe zouden we het kunnen vergeten: je vindt bij ons ook Doremi en Dopido rechtstreeks vanuit België. Echt waar, die boekjes zijn voor ons heel nuttig, zelfs al is het in een andere taal... En misschien leren we op een dag wel Nederlands.

EN WIE KOMT ER NAAR DE BIBLIOTHEEK ?

Als we gewoon door de straten van Pomasqui wandelen, worden we gewaar hoeveel jaren van ons leven we in Tapori doorbrachten: De lieve groet van vele mensen van verschillende leeftijden zegt ons hoe goed of slecht we onze opdracht, of is het droom, vervullen tussen die vier muren van de bibliotheek, namiddag na namiddag vol vriendschap en losse babbel. Soms kruisen we een volwassene die ons nog altijd aanspreekt met

Edison Patricio Minango Flores woont in Pomasqui, 31 jaar oud, is gehuwd en heeft een zoon van 11. Hij is licentiaat opvoedkunde en geeft ook nog les in een private school. Hij werkt in Tapori sinds 2004 en is 10u per week aanwezig (vijf avonden gedurende twee uur). Hij staat in voor 1ste en 2de leerjaar en zijn motivatie is "mensen die toch verder willen geraken ondanks alle mogelijke tegenslagen verder helpen."

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (4)

"juffrouw Carmita" of "juffrouw Ivonne"... en dan zien we dat die man of vrouw dat kind van toen was dat in de bibliotheek huiswerk kwam maken. Dat doet ons eraan herinneren dat we ouder geworden zijn, neen, niet oud maar wel met meer jaren achter ons.

We zien bijvoorbeeld vaak Carlos met een kind op zijn arm..., zijn kind. Deze man was een taporikind bij ons en we kennen hem met snottebellen en luisjes... maar altijd blij en enthousiast als we weer eens gek deden. Hij herinnert zich ons zeker ook nog... en het zal niet lang meer duren of zijn eigen kind wordt ook een "kind van Taporí".

Intussen is er al bijna een hele generatie kinderen in de bibliotheek gepasseerd, kinderen van het centrum en van verre buitenwijken van Pomasqui, van alle slag en soort, van alle socio-economische klassen. Maar, eenmaal in Taporí verdwijnen al die moeilijke woorden, hier zijn we allemaal gelijk... om te lachen, om te schrijven en om te leren of gewoon om gewoon te spelen en zich even te verstrooien.

Soms zijn wij ook kinderopvang voor kleine peuters en kleuters... Het gebeurt immers vaak dat de schoolgaande kinderen op hun jongere broertjes of zusjes moeten passen. Hun ouders werken immers. Vaak zijn het kinderen van wie de vrijheid om vrij te zijn afgenomen werd... maar dit is een ander paar mouwen...

Er zijn families wier kinderen we allemaal hebben zien opgroeien: kinderen wiens ouders misschien niet genoeg weten om hun kinderen te helpen bij het huiswerk... Na vele jaren kwamen wij er bijvoorbeeld achter dat de vader van een jongen volledig analfabeet is, hij is 59 en komt nu naar de avondschool. Er komen ook veel kinderen uit gezinnen waar het niet goed gaat, of waar de ouders naar een ander land geëmigreerd zijn: nog zo'n moeilijke zaak in ons land.

Binnen deze context komen de kinderen naar ons, bang en schuchter als ze voor

de eerste keer binnengluren. Hoogstwaarschijnlijk hebben ze in school geleerd dat een bibliotheek een eerbiedwaardige plaats is waar altijd volop stilte heerst, iets wat echter niet bij ons past. Wij zijn er immers van overtuigd dat onze bibliotheek een warme en leuke plek moet zijn, een plek om plezier te beleven, om te delen en te leren.

Maar het zijn niet alleen kinderen die naar de bibliotheek komen. Dagelijks komen ook jongeren over de vloer... over het algemeen "kinderen van toen". En soms komt er zelfs een volwassene...die over het algemeen niet begrijpt waarom de kinderen hier zo vrij zijn... Het lijkt wel of hier gans hun potentieel naar buiten mag komen... sommigen al wat luidruchtiger dan de anderen maar allemaal speelvolgels en vol goesting om veel te leren en "groot te worden".

EEN BIBLIOTHEEK DIE NAAR DE WIJKEN TREKT

Zoals de titel het al zegt, komen de kinderen op vrijdag niet naar de bibliotheek, maar komt de bibliotheek naar hen, in een wagentje op twee wielen, met uitklapbare deuren en binnenin, hetzelfde als in Pomasqui, maar dan in miniatuur. We trokken reeds naar verschillende "verre" wijken: Santa, El Común, San José, Santa Marta, San Rafael de Alugulla, Las Tolas... met ons wagonnetje dat "het droomhuisje" heet, 'la casita de los sueños'.

Om een beter idee te hebben over wat hier gebeurt, moeten we jullie eerst vertellen dat in de "periferie" van ons dorp die sociale onrechtvaardigheden waar niemand iets mee te maken wil hebben zich verbergen: armoede en marginalisering. De mensen besteden hun tijd aan slecht betaald werk en leven er in een ruwe omgeving, zonder de nodige middelen om hun levenskwaliteit te verbeteren. Hier wonen de families waar het risico dat de kinderen al van heel prille leeftijd af beginnen te werken en de school verlaten groot is. Vele mensen maakten met moeite de lagere school af, zijn ondervoed of

Ivonne Ofir Enriquez Narvaez is 36, gehuwd en heeft drie kinderen. Ze is voorzitter van de VZW, werkt in de bibliotheek en verzorgt de organisatie van de consultaties. Ze studeerde geneeskunde maar maakte die studies niet af. Ze werkt in Taporí sinds 2000 en is er fulltime aanwezig. "Andere mensen helpen als er moeilijkheden zijn", dat is haar motivatie.

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (5)

slecht gevoed en verouderen snel. De toegang tot enige vorm van recreatie, kunst en cultuur is slechts een droom. Met deze bagage trekken we naar die wijken, slechts één doel voor ogen: dat de kinderen de school niet verlaten en dat hun ouders begrijpen dat scholing het enige is wat hun kinderen vooruit kan helpen. We houden ons recht aan de grote voldoening dat vele kinderen die met ons speelden, tekenden en knutselden in het droomhuisje nu verder studeren in de middelbare school... en dat is goed. We weten dat wij hier iets mee te maken hebben, altijd op basis van die onvoorwaardelijke vriendschap om hen de "wereld van hierbuiten" te tonen en vooral door te leren luisteren naar hun verhaal.

ONZE VRIENDEN UIT BELGIË

De vriendschap is toch wel een speciale kwaliteit van de mensen. Het is een teken van waardering, genegenheid en liefde, zonder meer. Anders zou het geen vriendschap zijn. Vriendschap bestaat in alle mogelijke situaties, goede en slechte, maar de vriendschap die toch wel alle records breekt is die die gegeven wordt aan mensen die men niet kent, zomaar.

Sinds we in Taporí werken, hebben we die vriendschap leren kennen: toegewijde en geëngageerde vriendschap. Deze woorden richten we rechtstreeks tot diegenen die ver van ons wonen, in België. Aan velen van jullie, zonder jullie persoonlijk te kennen, en ook aan diegenen met wie we het geluk hadden hier enige tijd in Ecuador te delen durven wij zeggen: vrienden voor altijd. Zo is de vriendschap: van dichtbij of van heel ver samen naar een doel toestappen. En dat is goed.

Wij behouden mooie herinneringen aan het bezoek van de ouders van Inge, die hier waren toen we al in ons eigen gebouw aan het werk waren. De foto's worden nog dikwijls bovengehaald. Ook vele vrijwilligers lieten hier onuitwisbare herinneringen in ons dagelijkse doen en laten na: Agnes met de zangstond en

Heleen en Soetkin die hier de "leesnacht" installeerden. Dat was spectaculair! Stel je voor: zoveel kinderen die voor het eerst "elders" sliepen, samen met andere kinderen. Het vergde vele dagen van voorbereiding en toelating vragen aan de ouders. Alles was één en al emotie. 's Namiddags kwamen ze aan. We speelden en lachten samen met de kinderen met handicap. We kregen een heel lekker avondmaal en iedereen vertelde verhalen... ook griezelige op het donkere marktpleintje aan de fontein. En iedereen las en las tot iedereen sliep of toch "bijna sliep" want de kinderen, van zoveel emoties, sliepen bijna niet. Ondertussen hebben we reeds drie keer de "leesnacht" herhaald en daarbij komen telkens herinneringen aan Heleen en Soetkin naar boven.

Vele vrienden uit België, eigenlijk bijna allemaal meisjes (raar toch), kwamen voor kortere of langere tijd langs met of zonder veel kennis van de taal. Maar wij zeggen dat ook dat ons geholpen heeft: op zijn minst hebben we gebarentaal geleerd en blijkbaar zijn wij heel goede taalleraren want iedereen die terug vertrok sprak een aardig mondje Spaans. Er zijn er zelfs die de taal heel goed onder de knie kregen, zo goed zelfs dat ze ons voorbij praatten.

Er was ook één jonge man die het erop waagde om deze latijnsamerikaanse oorden te verkennen, onze Bert. We zien hem nog staan op de ladder terwijl de muren van Taporí opgefrist werden. A propos, ondertussen zouden ze opnieuw een laagje vernis kunnen gebruiken...dus, we verwachten je gauw opnieuw.

Aagje en Sophie, vriendinnen die hier voor drie maanden waren, voldoende om hun menslievendheid te leren kennen. Ook jullie fotos prijken hier aan de muur. Ook dat is een stukje Taporí. En Lynn, net alsof het gisteren was. Wij waren vooral blij om te zien dat, hoe mager je hier ook aankwam, je enkele kilootjes bijgekomen was toen je terugging. Toch wel een pluimpje voor de Ecuadoraanse keuken

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (6)

hierbij. En Evelin en Kristy, we missen jullie: Evelin omwille van je bedachtzaamheid en Kristy voor je humor. We verwachten je gauw terug, Kristy, aangezien je verblijf hier plots een trieste wending nam door je voortijdige terugkeer naar België.

En er waren er nog zoveel meer: Griet en Veerle, Bieke, Mathieu, Sanne en Ine... zo kennen we al een hele resem Vlaamse namen...

HET VERHAAL VAN MATUTE (waar het allemaal mee begon en verteld door Inge zelf)

Matute is intussen ongeveer twintig. Hij woonde als kind bij de oudste broer van Saulo. Zijn eigen moeder had haar kinderen achtergelaten en Matute moest zelf zien op te groeien. Hij was een kwajongen, net zoals op die avond toen hij citroenen ging stelen uit de tuin van een buurman, errond een hoge muur met bovenop glasscherven ingemetst, maar dat kon Matute niet schelen: citroenen met zout... dat is een lekkernij voor kinderen van acht. Maar hij had geen rekening gehouden met de hond die er rondliep en vliegensvlug trachtte hij weer over de muur terug te springen. Maar deze keer maakte een glasscherf een diepe snede in zijn hiel en met een schoen vol bloed werd hij bij mij gebracht door Paulina, de mama van Miguelito voor wie zich nog dit verhaal herinnert. Ik woonde toen in een klein kamertje in een nog niet afgewerkt huis en mijn meubilair bestond uit een bed, een rieten kastje en enkele boeken en ook wat kinderverhaaltjes die ik op de kop had kunnen tikken. Voor wie het nog niet zou weten, boeken zijn mijn grote zwakte. In het kastje had ik ook wat kleren en wat medisch materiaal, dus kon ik de wonde hechten en verzorgen. Maar Matute was heel bang en sputterde tegen. Alleen met een beloning zou het misschien lukken: "Wat zou je graag doen of hebben, Matute, als je me eerst die wonde laat hechten?" Hij keek aarzelend rond... het aanbod was niet groot... Of toch...? "Dat ik een boekje mag lezen".

De verbazing was groot: die kwajongen die meer niet naar school ging dan wel en altijd met een slecht rapport naar huis kwam! We hadden op zijn minst verwacht dat hij een ijsje of één of andere ongezonde lekkernij zou vragen maar neen: "Dat ik een boekje mag lezen"... De wonde werd gehecht en het boekje werd uitgekozen en Matute bleef tot laat in de avond zitten lezen. Ik moest hem uiteindelijk naar huis sturen en hij vroeg: "Mag ik het boekje meenemen?" "Akkoord, maar morgen breng je het me terug, net zoals je het nu van mij gekregen hebt". 's Anderendaags kwam hij terug met zijn zusje aan zijn hand: "Heb je nog een boekje? En ook nog eentje voor mijn zusje? De idee van de bibliotheekjes was geboren en Matute is ondertussen een flinke kerel, die regelmatig een boek leest, de middelbare technische school afwerkte en met opgeheven hoofd aan het werk is in een atelier waar naaimachines onderhouden worden. Weldra zal hij trouwen. En nu zegt hij nog dikwijls: dat verhaal van die bibliotheekjes, dat is er toch gekomen omdat ik die citroenen wilde pakken, hé...

EN NOG ENKELE ZINNETJES UIT DE KERSTBRIEF VAN OTILIA, VAN WIE INGE VORMMETER IS:

"Ik wens jou en gans het gezin allemaal een heel goede gezondheid toe. 'k Heb de laatste tijd geen tijd gehad om wat te komen praten. Ik werk immers hard, maar altijd opnieuw herinner ik me de steun die ik van jullie kreeg toen ik klein was. Daarvoor ben ik jullie heel dankbaar. Dankzij jullie kan ik op zijn minst lezen en schrijven en jullie goede raad houd ik me altijd voor ogen... Neen, niet altijd, want toen ik zestien was, zag ik de dingen toch niet klaar. Nu moet ik voor Alison zorgen, die intussen al bijna vier jaar oud is. Zij gaat naar het kinderdagverblijf en ik tracht ervoor te zorgen dat zij alles heeft wat ik niet had toen ik klein was. Binnenkort komt zij zeker ook naar de Taporibibliotheek. Dankjewel voor alles. Otilia" (25 december 2007).

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (7)

Tapori huisvest de enige avondschoon van Pomasqui die lager onderwijs aanbiedt. De school richt zich tot personen die omwille van hun leeftijd niet meer terecht kunnen in de gewone lagere school en wordt erkend door de overheid, die de drie leraren betaalt. Er zijn drie graadsklassen, met ongeveer 50 leerlingen, vanaf 14 jaar tot ... tot nu toe 63 jaar, het zijn allemaal mensen die nooit naar school konden gaan of die heel vroegtijdig verlieten om te gaan werken. Elke avond komen ze van 18.00 tot 20.00 naar school. Velen van hen, vooral de jongeren dan, studeren na het behalen van hun diploma van de lagere school in Tapori, verder in het avondcollege van Pomasqui. Carmen is er directrice en werkt er ook als lerares. Ook dit projectje werd opgestart vanuit een aangevoelde nood. Tijdens de medische consultatie werden we immers vaak gewaar dat mensen, vooral mamas, niet konden lezen of schrijven... We hadden zelfs speciale voorschriftjes voor hen gemaakt...

maar we moesten toch iets meer doen...

MIJN LEVEN IN TAPORI EN DE AVONDSCHOOL

(Een getuigenis van Janeth Machado, lerares in de avondschoon.)

Op een dag in oktober 1998 leerde ik Tapori kennen. Carmita vertelde me dat de school twee jaar terug gestart was als een "volkschool" en ze vertelde me er onmiddellijk bij dat het werk dat ik zou doen een heel sociaal karakter zou hebben, en dat het veel van me zou vergen, en dat de verloning niet groot was. Toch liet ik me niet ontmoedigen en 'k heb er nog steeds geen spijt van.

Vanaf het eerste moment dat ik de mensen die in Tapori werkten leerde kennen, voelde ik een enorme solidariteit en eerlijke vriendschap. Ik identificeerde me ook onmiddellijk met de "leerlingen", eigenlijk met dezelfde problemen, noden en ver-

DE BIBLIOTHEEK & DE AVONDSCHOOL (8)

langens als ikzelf, moeder van drie kinderen. Ik probeerde vaak vanuit mijn eigen levenservaring raad te geven.

Zo leerde ik ook Maria kennen, een vrouw vanuit een landelijk gebied, achterlaten door haar man. Ze had twee kinderen. Haar zoon Jose stond erop dat zijn moeder zou leren lezen en schrijven... zodat ze zelf haar plan zou kunnen trekken. Drie jaar duurde het vooraleer Maria de beslissing nam om naar school te komen... want ze zei altijd: "Dat is toch voor niets meer nodig"... Want zij beschouwde Jose als haar "ogen", omdat hij haar altijd hielp om de weg te vinden in Quito. Maar Jose zei: "Op een dag zouden die ogen er eens niet kunnen zijn en dan moet je alleen je plan trekken." Het duurde niet lang of ze voelde in levende lijve hoe nodig het was om te leren lezen want op een dag stapte ze op een verkeerde bus en moest ze een heel eind te voet terugkeren... met een zware last: ze had geen centen meer om een andere bus te nemen.

Ze kwam naar Taporí, heel timide, het gezicht half bedekt. Voor mij was het een hele uitdaging... maar ik slaagde erin een echte vriendin en "compañera" voor haar te zijn, vol vertrouwen, begrip en gene-

genheid. Het duurde niet zo lang vooraleer ze leerde lezen en schrijven... Haar zoon ging werken in een andere stad... en op een dag, terwijl hij zich wast in een rivier, werd hij door de stroming meegesleurd en is hij verdronken. Maria herinnert zich nog altijd vol verdriet de woorden van haar zoon: "Op een dag zouden die ogen er eens niet kunnen zijn". Maar dit motiveerde haar om met veel zelfopoffering en moeite de lagere school af te werken en ook haar jongere zoon naar school te laten gaan.

Deze heel menselijke verhalen zijn heel gewoon in Taporí en in de avondschoon... en het zijn die verhalen die me rechtop houden en altijd maar doen terugkeren. Het is mooi om mijn leerlingen trots en blij te zien, met hun rapport in hun handen en met opgeheven hoofd, dromend van morgen, beter dan vandaag... misschien in de middelbare school en ooit misschien wel op de universiteit.

Iets wat ik hen altijd herhaal is het volgende: "Ik kan niet", dat bestaat niet... Als de anderen kunnen, waarom jij dan niet?

Anita Janeth Machado Grijalva is 38, heeft drie kinderen en is licentiaat opvoedkunde. Ze werkt nog als coördinatrice infrastructuur en onderhoud in een VZW maar is in Taporí binnen de avondschoon, gedurende 10u per week lesgeefster tweede niveau (3de en 4de lrj.), dit sinds 1998. "Mensen helpen die de lagere school niet konden afwerken en hun zelfwaardegevoel opkrikken met de bedoeling hun scholing af te werken": zo waardeert ze zelf haar werk.

AGENDA

- **zaterdag 19 april 2008** vanaf 19 uur in de Stekke te Moorsele : **wereldmarkt** met ondermeer een stand over Taporí.
- **zondag 19 oktober 2008** vanaf 12 uur middagmaal tgv **missiefest Moorsele**.
- **zondag 7 december 2008**: Agnes Bruneel brengt om 18u in het OC Guldenberg te Wevelgem als benefiet voor Taporí haar premièrevoorstelling van het Kerstprogramma '**Wat er toen gebeurde**' : het aloude kerstverhaal met woord en muziek doorspekt met grappige bedenkingen en zijsprongetjes. Concrete gegevens in een volgend nummer.

✓ *ogel van papier*

U kan de vogel na verschijning enkele weken lang downloaden op :
<http://users.telenet.be/koen.vaneygen1/vogel.pdf>

Vragen of opmerkingen bij

De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

Telefoon&fax: (056) 41 43 68
E-mail: edebrall@skynet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

Inge Debrouwere/Saulo Diaz
Calle 11 febrero y Espejo s.n.
Zambiza
Quito
Ecuador

Telefoon/Fax
Tel en Fax 00 59 32 288 62 29

Email:
debringe@ecnet.ec

De naam "**Tapori**" komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysische of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van "solidariteit".

TAPORI—ECUADORIAANSE VERSIE—VANDAAG

Inge startte haar **Tapori-project** in 1993 en het was aanvankelijk vergelijkbaar met een consultatiebureau van het Belgische Kind en Gezin, weliswaar op kleinere schaal. Binnen deze consultaties werden al vlug de andere noden van de mensen duidelijk en zo groeide het project stap voor stap uit tot een interdisciplinair gezondheidscentrum, een "**Centro de Salud Integral**", dat staat voor een lokale maar toch structurele aanpak van de totale armoede-problematiek.

Op dit ogenblik bestaat het project uit de volgende **vier onderdelen**:

- Een medisch-sociaal luik (consultatiebureau).
- Een revalidatiecentrum waar in vier luiken de zorg voor mensen met een handicap opgenomen wordt.
- Een educatief luik met bibliotheek voor kinderen en jongeren en een avondschoole voor jongeren en volwassenen.
- Een socio-economisch luik met twee microbedrijfjes.

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest : (vanaf 30,00 €, verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

000-0718676-03
Kontinenten — Doorniksesteenweg 149
8500 Kortrijk
Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador

(Kontinenten is het administratief centrum voor missiewerking in het bisdom Brugge en vraagt sinds juli 2007 voor administratieve regeling 3% van het gestorte bedrag. De overige 97% van uw bijdrage gaat rechtstreeks naar Inge's werk.)

Zonder fiscaal attest :

083-2520839-06
Inge Debrouwere
Moorsele
Vermelding: Project Tapori

Al de gelden die op deze rekening terechtkomen, worden volledig ter beschikking gesteld van Tapori.

Wil je zelf op de een of andere wijze de vierdepiljerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven, heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@skynet.be of 056/41.43.68 (ouders van Inge)